Poznaj historię krakowskich mamutów

2024-05-24

Rozpoczyna się Mamut Art & Science Festival, który trwa od 24 do 26 maja. W programie festiwalu koncerty, projekty interdyscyplinarne, pokazy filmów, spotkania z wybitnymi specjalistami z dziedziny paleontologii oraz działania edukacyjne i wydarzenia dla dzieci.

Głównym założeniem festiwalu jest promocja i upowszechnianie wiedzy na temat znajdującego się w Krakowie nagromadzenia szczątków mamuta włochatego (*Mammuthus primigenius Blumenbach*, 1799), jednego z największych w Europie i na świecie. Powstało ono w wyniku działalności łowców z epoki kamienia i znajduje się w dzielnicy Zwierzyniec.

Dziesiątki tysięcy lat temu na terenach dzisiejszego Krakowa żyły mamuty, zwierzęta wielkie, majestatyczne i silne. W 1967 roku w naszym mieście dokonano znaczącego odkrycia. Nieopodal kopca Kościuszki odnaleziono obozowisko łowców mamutów sprzed około 27 tysięcy lat. Znaleziono tam szczątki co najmniej 113 mamutów upolowanych przez grupy żyjących wówczas na tym obszarze łowców − zbieraczy.

Stanowisko Kraków Spadzista

Stanowisko Kraków Spadzista zawdzięcza swą nazwę ulicy, przy której się znajduje – dawniej obecna ulica Vlastimila Hofmana nosiła nazwę ulicy Spadzistej. Samo stanowisko było miejscem, gdzie paleolityczni łowcy polowali na mamuty. Dziesiątki tysięcy lat temu żyli tutaj po kilka miesięcy w roku, a następnie wiosną odchodzili podążając za migrującymi mamutami. Zimą powracali w to miejsce w ślad za tymi plejstoceńskimi gigantami.

Żmudne badania wykopaliskowe na stanowisku Kraków Spadzista, trwające od ponad pół wieku, pozwoliły odkryć prawie 30 tysięcy kości i zębów tych majestatycznych ssaków. Jednym z najważniejszych na skalę światową znalezisk jest fragment mamuciego żebra z tkwiącą w nim pozostałością ostrza włóczni, będący jedynym w Europie bezpośrednim dowodem polowań na mamuta przez prehistorycznego człowieka.

Oprócz szczątków mamutów na stanowisku Kraków Spadzista znaleziono również liczne szczątki lisów polarnych, a także pojedyncze kości innych ssaków epoki lodowcowej. Tak duża liczba mamucich kości oraz bardzo liczne zabytki krzemienne (m.in. ostrza broni miotanej, narzędzia do oprawiania tusz zabitych zwierząt) pokazują, że nasi przodkowie, żyjący na obszarze dzisiejszego Krakowa około 27 tys. lat temu, byli wyspecjalizowanymi łowcami mamutów.

Festiwalowe atrakcje z mamutami w roli głównej

W programie festiwalu między innymi spacer z mamutem na Błoniach (24 maja, godz. 12.00) i na Rynku Głównym (**25 maja**, godz. 15.00), spotkanie z mamutem w Kinie Pod Baranami (**25 maja**, godz. 16.00, wydarzenie biletowane) − pokaz filmu krótkometrażowego o krakowskich mamutach oraz filmu dokumentalnego „Genesis 2.0”.

Magiczny Kraków

W ramach festiwalu **26 maja** obowiązuje bezpłatny wstęp do Muzeum Przyrodniczego Instytutu Systematyki i Ewolucji Zwierząt PAN w Krakowie (ul. św. Sebastiana 9, w godz. 10.00 – 14.00). Tu okazja do obejrzenia wystawy „Spadzista – krakowskie cmentarzysko mamutów" przedstawiającej liczne znaleziska ze stanowiska Kraków Spadzista, będące częścią ogromnej i cennej kolekcji naukowej Instytutu Systematyki i Ewolucji Zwierząt PAN w Krakowie. Można będzie zobaczyć m.in. wspomniane unikatowe na skalę światową odkrycie – fragment mamuciego żebra z tkwiącą w nim pozostałością ostrza włóczni.

W programie festiwalu także wykład prof. Jarosława Wilczyńskiego „Kraków Spadzista – przeszłość, teraźniejszość, przyszłość", koncert handpanowy, odsłonięcie tablic informacyjnych na stanowisku Kraków Spadzista, spacer po stanowisku. Na odwiedzających czekać będzie Mamutowe Miasteczko na kopcu Kościuszki – działające w godz. 16.30–21.00. Swoje stoiska zaprezentują współorganizatorzy oraz partnerzy festiwalu: Instytut Systematyki i Ewolucji Zwierząt PAN, Instytut Botaniki im. W. Szafera PAN, Muzeum Archeologiczne w Krakowie, Trifopark oraz Dzielnica VII Zwierzyniec. Ponadto, odbędą się animacje dla dzieci, spotkanie z prof. Piotrem Wojtalem oraz mamutowy koncert z muzyką świata.

Dodatkowe informacje na **stronie wydarzenia**.

Organizatorami imprezy są: Dzielnica VII Zwierzyniec, Agencja Artystyczna Trifopark oraz Centrum Młodzieży.